

رایاآموز

محور پنجم سواد دیجیتال

موضوع:

آشنایی با صفحه کلید و ماوس

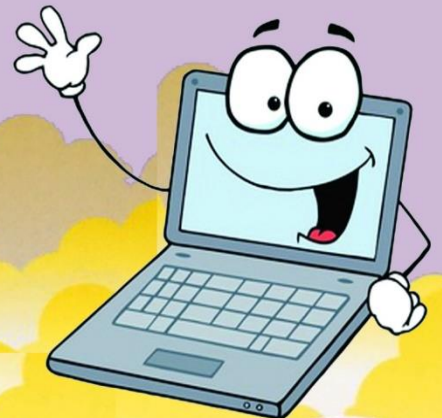
نمونه محتوای آموزشی ویژه دانش آموزان
تهیه شده در گروه های آموزش ابتدایی
دفتر آموزش دبستانی

گردآورنده:

فاطمه مهربان _ سودابه کمال آبادی _ مهدیه نیکوئی

تیم پشتیبان:

مهندس احمد اسمعیلی، میترا مرتضوی، دکتر شبنم و داد تقوی
فاطمه قاسمی، معصومه اسداله زاده، فرزاد باغنده

آیا می دانید از کدام سخت افزار برای تایپ استفاده می شود ؟

آیا دکمه های صفحه کلید را می شناسید ؟

آیا کاربرد کلیدهای صفحه کلید و دکمه های خاص آن را می دانید ؟

آیا هنگام کار با صفحه کلید رایانه، می دانید بیشتر از کدام انگشت های خود استفاده می کنید؟

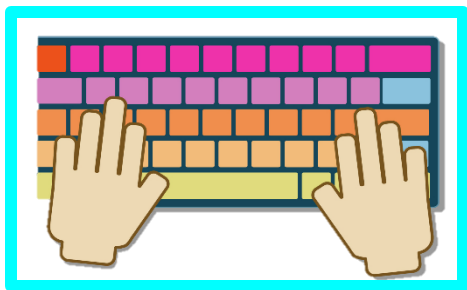
آیا می دانید ماوس یا موشواره کدام یک از سخت افزارهای کامپیوتر است ؟

آیا کلیدهای مختلف صفحه کلید را می شناسید ؟

می توانید چند کلمه را با صفحه کلید تایپ کنید ؟

سخت افزار : به تمام اجزای فیزیکی یک سیستم کامپیوتری که قابل لمس باشد اشاره دارد .

صفحه کلید رایانه : یک قطعه ورودی می باشد که به کمک آن می توانیم اعداد ، متن و اطلاعات و ... را وارد کامپیوتر کنیم .

با استفاده از صفحه کلید، حروف و اعداد را به رایانه وارد کنیم. به این کار، **تایپ یا حروف نگاری** می گویند. برای اینکه بتوانیم به راحتی با صفحه کلید رایانه تایپ کنیم، بهتر است از همه ی انگشت های خود استفاده کنیم که به آن **تایپ ده انگشتی** می گویند. وقتی برای تایپ کردن از همه ی انگشت های خود کمک می گیریم، آنها کمتر خسته می شوند و سرعت تایپ ما نیز بیشتر می شود. بنابراین خیلی مهم است که بدانیم چگونه آنها را به درستی، روی کلیدهای صفحه کلید قرار دهیم و بدون نگاه کردن به کلیدها، حروف و اعداد را تایپ کنیم .

صفحه کلید رایانه : یکی از قطعات ورودی سخت افزار می باشد که به کمک

آن می توانیم اعداد ، متن ، اطلاعات و ... را وارد کامپیوتر کنیم .

خروجی

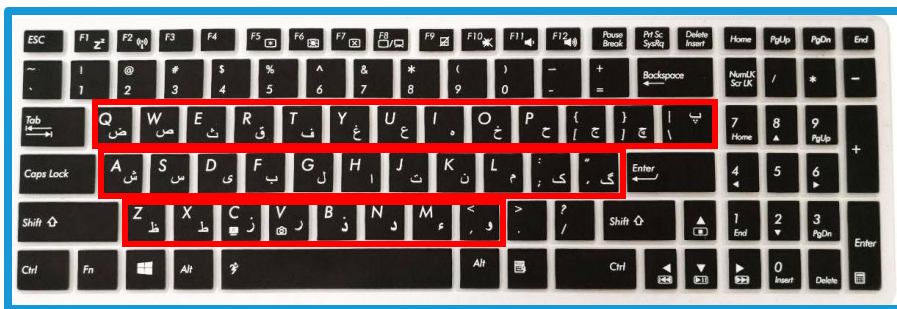

ورودی

معرفی کلیدهای صفحه کلید (کیبورد)

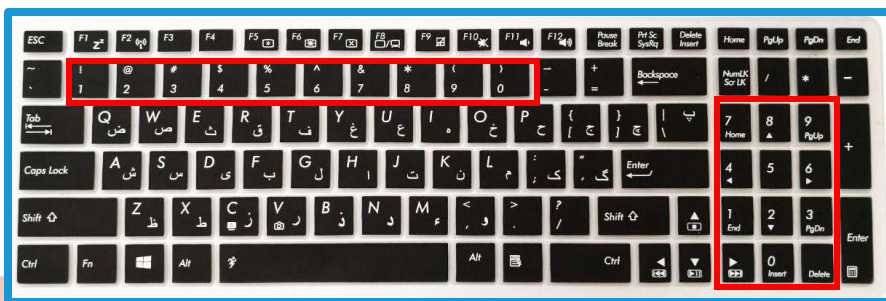
1. کلیدهای الفبایی :

دارای حروف A تا Z انگلیسی و الف تا ی فارسی هستند و تعداد آنها 26 عدد می باشد. با استفاده از کلید های الفبایی می توانید تعداد زیادی کلمه را تایپ کنید.

2. کلیدهای عددی :

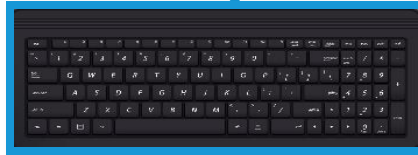
اعداد 0 تا 9 بر روی کلیدهای عددی نوشته شده اند . 10 کلید عددی در صفحه کلید وجود دارد که بالای کلیدهای الفبایی قرار دارند. کلیدهای عددی در سمت راست صفحه کلید نیز وجود دارند که به آن صفحه کلید عددی یا ماشین حسابی گفته می شود. از کلیدهای عددی برای تایپ وزن، اعداد، ارتفاع، سن خود و ... می توان استفاده کرد.

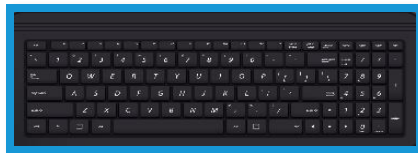

صفحه کلید رایانه :

دستگاهی است برای وارد کردن اطلاعات که بخش مهمی از رایانه را تشکیل می دهد و کلیدهای زیادی دارد. با صفحه کلید می توان تایپ کرد.
انواع صفحه کلید از نظر اتصال به کامپیوتر:

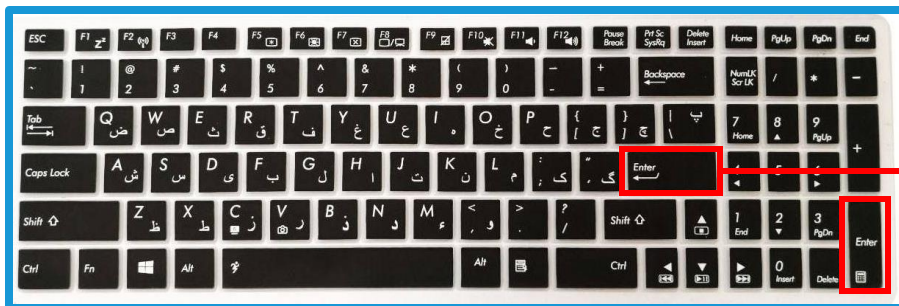
صفحه کلید با سیم

صفحه کلید بی سیم

3. کلید اینتر (ENTER) :

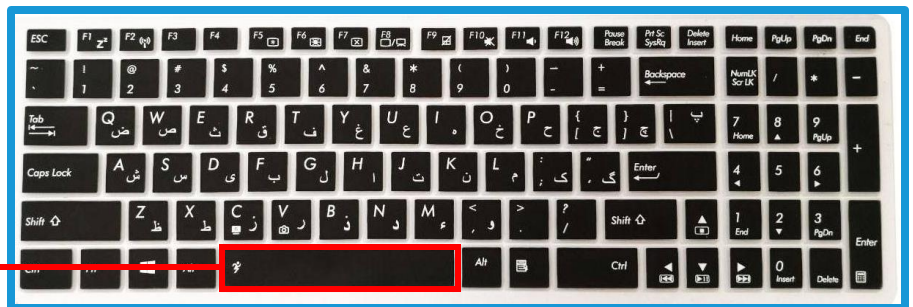
دو کلید اینتر بر روی صفحه کلید وجود دارد. وقتی از کلید اینتر استفاده می کنید یا مکان نما به خط بعد می رود یا انتخاب آن به معنای تأیید گزینه می باشد.

(کلید اینتر)

4. کلید فاصله (SPACEBAR) :

یک کلید فاصله در صفحه کلید وجود دارد که در واقع بلندترین کلید، صفحه کلید می باشد. کلید فاصله بین کلمات فاصله می اندازد.

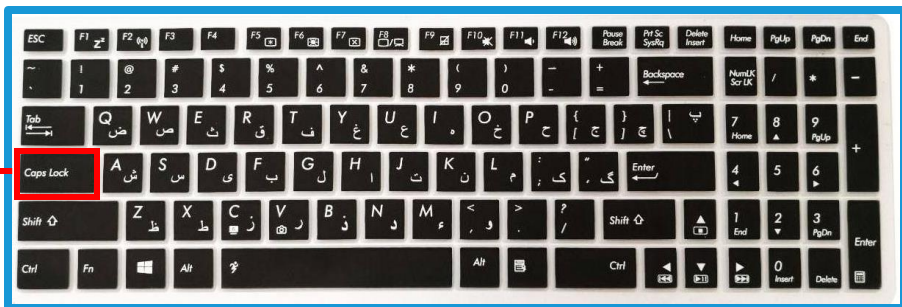
(کلید فاصله)

5. کلید حروف بزرگ (CAPS LOCK) :

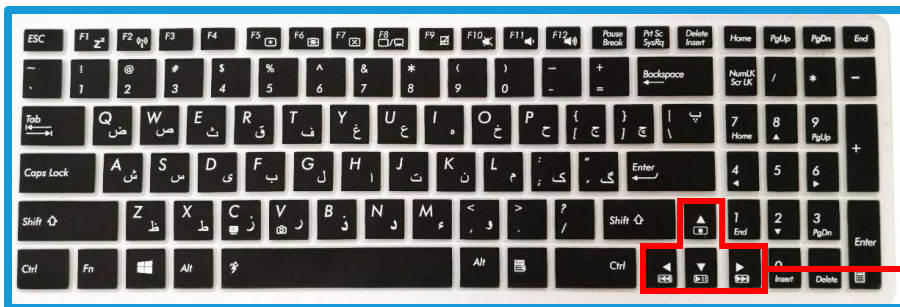
این کلید در سمت چپ صفحه کلید وجود دارد. از این کلید برای تایپ حروف بزرگ زبان انگلیسی استفاده می‌شود.

کلید حروف بزرگ

6. کلیدهای جهتی (ARROW KEYS) :

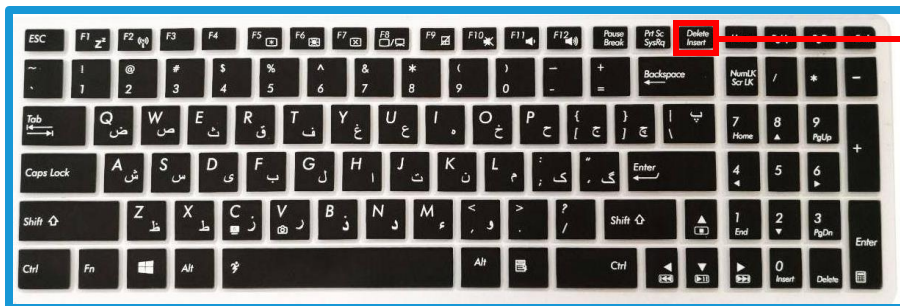
چهار کلید جهتی در صفحه کلید وجود دارد. کلیدهای جهتی رو به بالا، رو به پایین، سمت راست و سمت چپ. با فشردن هر یک از آنها مکان نما در همان جهت حرکت می‌کند.

کلیدهای جهتی

7. کلید حذف (DELETE) :

وقتی در حال تایپ یک نوشته هستیم، فشردن کلید DELETE سبب می‌شود حرف جلوی نشانگر حذف شود.

کلید حذف

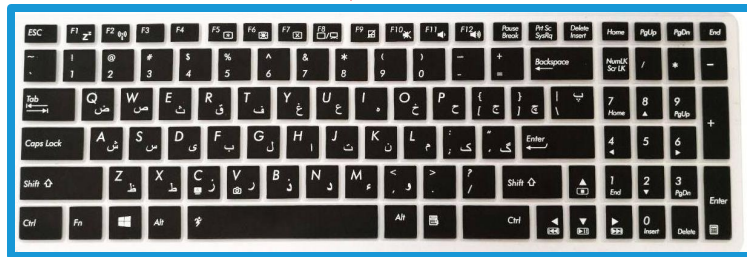

8. کلیدهای علائم خاص یا کاراکترهای خاص :

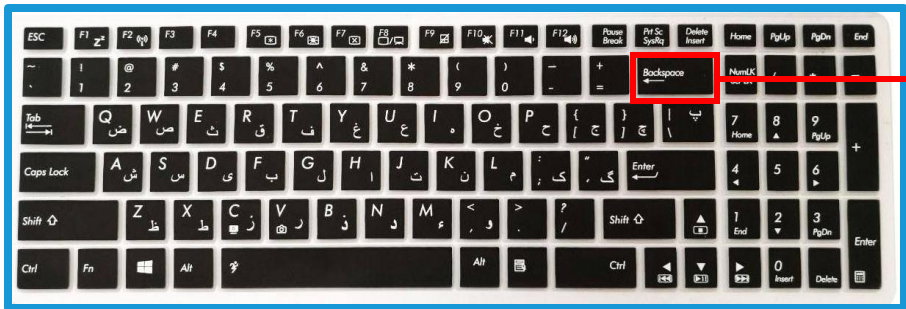
برای این کلیدها نمادها و علائم متفاوتی وجود دارند. مانند: ، / _ و

+ _ - * / ، < > . ! @ % & ^ () = { } /

9. کلید برگشت به عقب (BACKSPACE) :

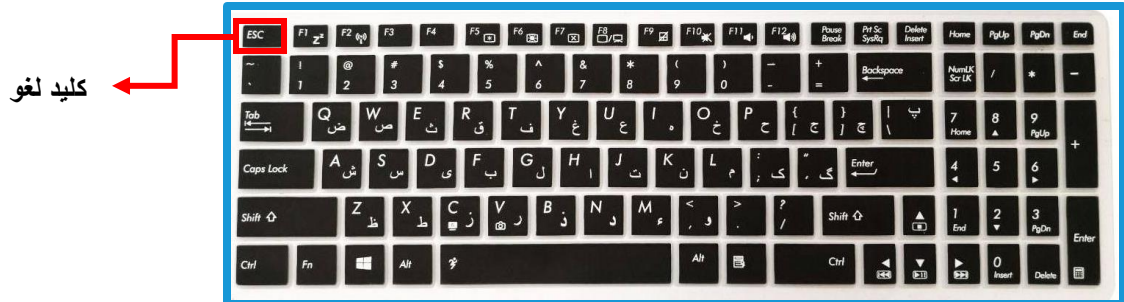
یک دکمه BACKSPACE بر روی صفحه کلید وجود دارد که بر روی آن علامت فلش به سمت چپ وجود دارد. در صورت فشردن این دکمه بر یک متن تایپی، حرف قبل نشانگر حذف می شود.

کلید برگشت به عقب

10. کلید ESCAPE :

در بالا سمت چپ صفحه کلید قرار دارد و برای لغو یا ترک یک عملیات توسط کاربر استفاده می شود.

کلید لغو

11. کلیدهای اصلاحی (MODIFIER KEYS) :

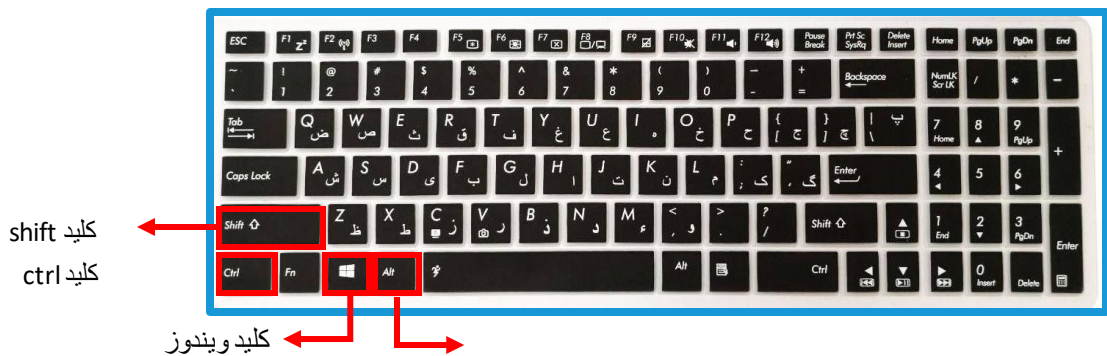
چهار کلید MODIFIER بر روی صفحه کلید وجود دارد. کلیدهای: SHIFT، Ctrl، ALT و ویندوز. این کلیدها در ترکیب با سایر دکمه ها فعالیت های خاصی را انجام می دهند.

✓ **کلید SHIFT** : برای نوشتن حروف بزرگ انگلیسی یا دسترسی به علائم نگارشی موجود بر روی کلیدهای اعداد استفاده می شود.

✓ **کلید Ctrl** : در ترکیب با کلیدهای دیگر به عنوان میانبر برای فعالیت های مختلف استفاده می شود.

✓ **کلید ALT** : نیز در ترکیب با سایر کلیدها به عنوان میانبر برای منوهای مختلف استفاده می شود.

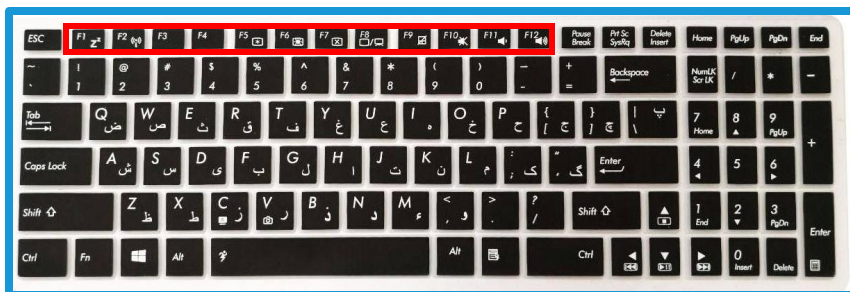
✓ **کلید ویندوز** : در ترکیب با سایر کلیدها برای انجام کارهای مختلف در دسکتاپ استفاده می شود.

12. کلیدهای تابعی :

کلیدهای عملیات یا وظیفه ای، کلیدهای F1 تا F12 که در ردیف بالای سمت چپ صفحه کلید قرار دارند و در برنامه های مختلف، برای انجام امور خاصی مورد استفاده قرار می گیرند. کلید تابعی در واقع یک کلید قابل برنامه ریزی است که برنامه یا در بعضی از موارد، کاربر مفهوم آن را تعیین می کند.

برنامه های کاربردی یا سیستم عامل، جهت ارائه میانبر برای یک سری دستورالعمل معمول یا انجام عملی که راه دیگری برای آن وجود ندارد، از کلیدهای تابعی استفاده می کنند. کلیدهای تابعی به صورت تکی یا ترکیب با کلید Ctrl یا Alt برای اهدافی چون فراخوانی اطلاعات کمکی، حرکت مکان نما، یا فعال کردن یک حالت خاص مورد استفاده قرار می گیرند.

معرفی کلیدهای میانبر

استفاده از **کلیدهای میانبر** به طرز چشمگیری سرعت و کارایی شما را در هنگام کار با کامپیوتر افزایش می دهد. میانبرها همیشه راهی کوتاه تر برای رسیدن به مقصد هستند. در کار با رایانه دانستن برخی از میانبرهای ساده صفحه کلید، باعث افزایش سرعت کار شما می شود.

برای استفاده از کلیدها بصورت میانبر باید یا 3 کلید اصلاحی آشنا شوید:

کلید Alt

کلید Shift

کلید Ctrl

برگشت به مرحله قبل یا همان Undo	Ctrl+z
عکس میانبر قبلی، با زدن این کلیدها یک عمل به جلو می رویم (Redo)	Ctrl+y
باز کردن فایل جدید به جای رفتن به مسیر File>open	Ctrl+o
پرینت گرفتن از صفحه وب یا اسناد	Ctrl+p
انتخاب همه آیتم های یک صفحه	Ctrl+a
ذخیره سازی فایل در برنامه ها (Save)	Ctrl+s
انتقال فایل مورد نظر در حافظه (Cut)	Ctrl+x
کپی فایل مورد نظر در حافظه (Copy)	Ctrl+c
فراخوانی آیتم مورد نظر از حافظه (Paste)	Ctrl+v
تقریباً در تمامی مرورگرها یک پنجره جدید باز می کند	Ctrl+n

معرفی ماوس رایانه یا موشواره

ماوس یا موشواره یک دستگاه ورودی کامپیوتر است که مکان نما را روی صفحه کنترل می کند. با حرکت دادن ماوس بر روی یک سطح صاف، مکان نما بر روی صفحه نمایش حرکت می کند. با فشردن دکمه سمت چپ ماوس، می توانیم چیزی را روی صفحه نمایش انتخاب کنیم، به این کار کلیک کردن می گویند. ماوس کامپیوتر به این شکل است:

ماوس کامپیوتر در اندازه ها و شکل های مختلفی وجود دارد. یک موشواره استاندارد دو دکمه و یک غلتک چرخان دارد.

به فشار دادن دکمه سمت چپ ماوس، کلیک چپ گفته می شود.

با انجام کلیک چپ شما می توانید یک آیکون روی صفحه نمایش انتخاب کنید و اگر روی آیکون یک برنامه دوبار پشت سر هم کلیک کنید برنامه کامپیوتری باز می شود، به این کار دابل کلیک گفته می شود.

به فشار دادن دکمه سمت راست ماوس، کلیک راست گفته می شود.

با کلیک راست کردن روی یک آیکون یا روی یک برنامه، یک منو شناور، که تعدادی گزینه مفید دارد را برایتان باز می کند.

اگر اشتباهی روی صفحه، کلیک راست کردید، نگران نباشید یک جایی خارج از آن منو کلیک چپ کنید تا آن منو ناپدید شود.

با استفاده از غلتک چرخان می توانید متن های طولانی که پایین تر از صفحه قرار دارند به بالای صفحه بیاورید و آنها را ببینید.

چند نکته مفید در ارتباط با ماوس رایانه :

- همیشه ماوس را روی یک سطح صاف نگه دارید.
- پشت سر هم و بدون دلیل کلیک نکنید.
- برای کلیک چپ یک بار، برای دابل کلیک دوبار پشت سر هم کلیک کنید.
- منتظر بمانید تا کامپیوتر به درخواست پاسخ دهد.
- انگشت اشاره را روی دکمه سمت چپ ماوس قرار دهید تا اشتباهاً کلیک راست نکنید.

استفاده صحیح از رایانه و آموزش تایپ ده انگشتی

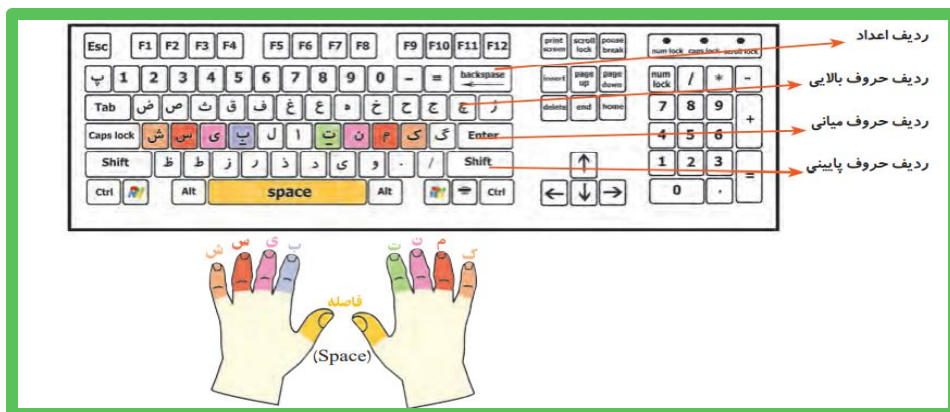
استفاده ی صحیح از رایانه

برای استفاده ی درست از رایانه و حفظ سلامتی خود، بهتر است **ارگونومی** مناسب را رعایت کنیم. یعنی هنگام کار با رایانه، اعضای بدنمان به درستی قرار گیرند تا آسیب نبینند. در تصویر زیر، روش درست نشستن در هنگام کار با رایانه نشان داده شده است :

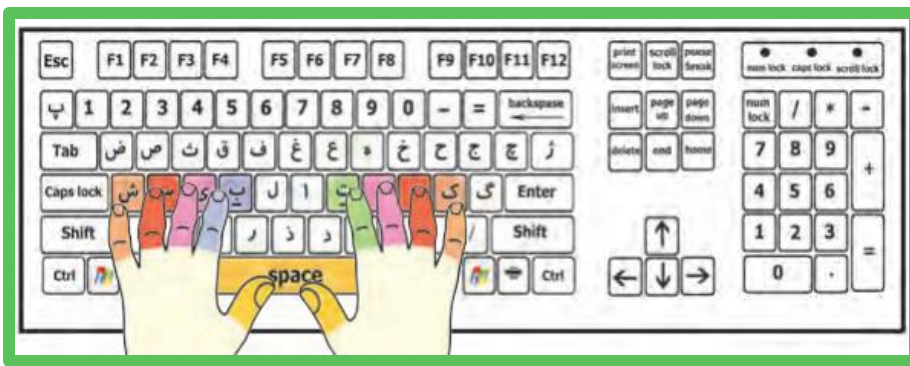
صفحه کلید

کلیدها در صفحه کلید رایانه، مانند تصویر زیر در ردیف های مختلفی قرار دارند. در تایپ ده انگشتی، هر یک از انگشت ها برای فشار دادن کلیدهای خاصی در نظر گرفته می شوند. برای شروع، انگشت ها باید روی کلیدهای پایگاه که در تصویر زیر مشخص شده اند، قرار گیرند.

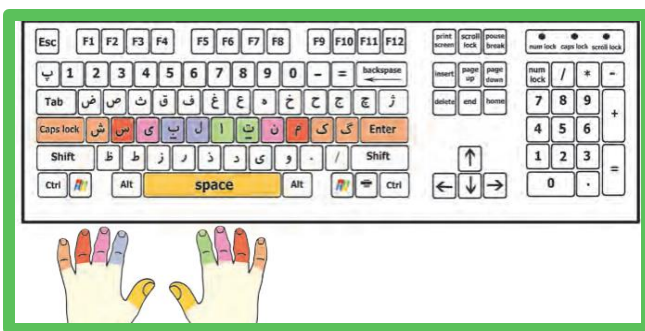

در شروع تایپ، هشت انگشت را روی کلیدهای پایگاه و دو انگشت شست را روی کلید فاصله قرار می دهیم. در طول تایپ، انگشت های ما باید همیشه روی کلیدهای پایگاه قرار داشته باشند. برای اینکه از ابتدا بتوانیم انگشت ها را (حتی بدون نگاه کردن به صفحه کلید) به درستی روی کلیدهای پایگاه قرار دهیم، می توانیم از دو برجستگی کوچک موجود بر روی کلیدهای **ت** و **ب**، استفاده کنیم. ابتدا دو انگشت سبابه را روی این دو برجستگی قرار می دهیم و سپس سایر انگشت ها را به ترتیب روی کلیدهای کناری آنها مستقر می کنیم. قرارگیری انگشت ها، باید به صورت آرام و بدون فشار دادن کلیدها باشد .

کار با ردیف میانی صفحه کلید

در شکل زیر، کلیدهای مربوط به هر انگشت در ردیف میانی، نشان داده شده است :

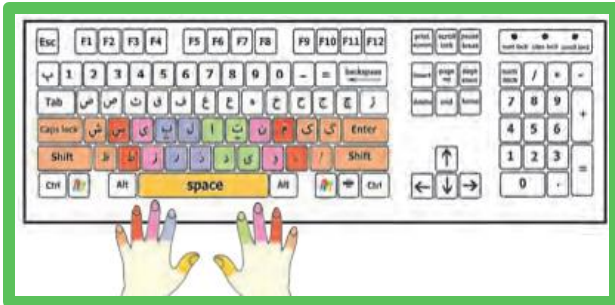
در صورت نیاز به تایپ حروف **گ**، **ا**، **ل**، انگشت مربوط به آن حرکت می کند، کلید را فشار می دهد و دوباره بر می گردد .

کار با ردیف میانی و ردیف پایین صفحه کلید

برای کار با سه ردیف صفحه کلید، انگشت ها باید از روی کلیدهای پایگاه حرکت کنند، حرف مورد نظر را تایپ کنند و سپس به کلید پایگاه خود برگردند. در شکل رو به رو، کلیدهای مربوط به هر انگشت در سه ردیف صفحه کلید، نشان داده شده است .

کار با سه ردیف حروف صفحه کلید

برای کار با سه ردیف صفحه کلید، انگشت ها باید از روی کلیدهای پایگاه حرکت کنند، حرف مورد نظر را تایپ کنند و سپس به کلید پایگاه خود برگردند. در شکل رو به رو، کلیدهای مربوط به هر انگشت در سه ردیف صفحه کلید، نشان داده شده است .

تایپ اعداد و علامت ها

گاهی اوقات لازم است ضمن تایپ حروف، اعدادی را نیز تایپ کنیم. برای تایپ اعداد و علامت ها نیز مانند حروف، هر انگشت وظیفه ی تایپ برخی از آنها را بر عهده دارد. در شکل رو به رو، کلیدهای مربوط به هر انگشت در سه ردیف صفحه کلید، نشان داده شده است .

آنچه آموختیم

عزیزانم!

❖ یک متن زیبا برای مادر و یک متن زیبا برای پدر با صفحه کلید تایپ کنید.

❖ برنامه نقاشی را باز کنید یک نقاشی زیبا به کمک ماوس رایانه بکشید.

